

VINDKRAFT PÅ LAND I NORGE

***KONSEKVENSER FOR NATUR OG
FRILUFTSLIV***

Erik Brinchmann – La Naturen Leve

La Naturen Leve

***Vindkraft på land i Norge er
et naturødeleggende
klimapolitisk blindspor***

Vindkraftproduksjon må ut på havet!

Vindmøller og Vindturbiner

Det er forskjell på en vindmølle og en vindturbin!

Om 5 – 10 år?
330 m?

Tyskland
250 m

Bjerkreim
190 m

Lista
127 m

Natur- og miljøinngrepene

***Mer naturødeleggende
enn i noe annet land i verden***

Inngrepene kan ikke tilbakeføres!

Fra Bjerkreim Vindkraftverk som er under bygging

Et hovedproblem er at alle veiene skal opp på toppene for å sprengre dem flate

Bjerkreim: Oppstillingsplass på flatsprengt fjelltopp

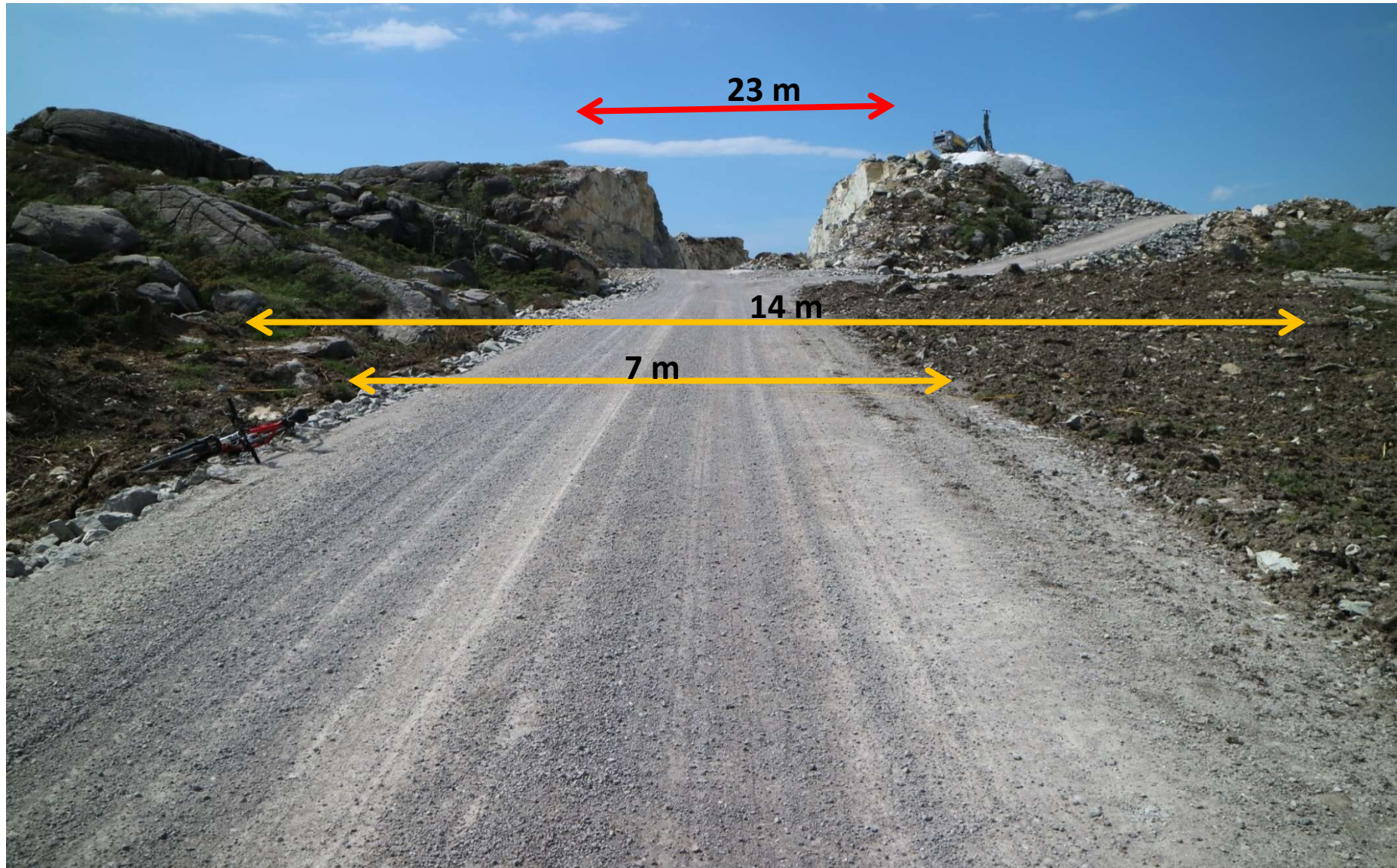
Denne fjelltoppen i Bjerkreim er sprengt flat for å gi plass til en oppstillingsplass for vindturbiner stor som en halv fotballbane

Slik natur er hva dere sitter igjen med

Foto: Sveinulf Vågane

5 m. brede veier, sier utbyggerne. Mon det?
I Bjerkreim ser de slik ut:

Vindkraftverk avgir plagsom vedvarende støy

- En vindturbin har en kildestøy på 104 – 109 desibel
- Øker med økende vindstyrke
- Ofte pulserende støy og derfor ekstra plagsom
- Folk blir ikke fortalt betydningen av hvordan det blir å leve med slik støy resten av sine liv før man opplever det
- Infralyd (lavfrekvent lyd som når langt) ikke prioritert i utredninger

«Akustisk foto» av lydutstrålingen fra en vindturbin.

(Viser bare lyden som treffer mikrofonene som ligger på plattformen på bakken)

Iskast og isfall fra vindturbiner

*Vil vindkraftverkene kunne være
turområder om vinteren?*

Februar 2015: En isklump som har falt ned fra en vindturbin på Høggjæren

Merk hvordan små og store isklumper har regnet ned i snøen rundt vindturbinen.

Sosiale virkninger av vindkraftutbygging

*Kan også medføre
økonomiske virkninger*

Ungdommen er kommunens fremtid

Ingrid (27) flyttet fra Oslo for å bo nær naturen. Nå kan vindplaner ødelegge drømmen

Ingrid Flottorp (27) i naturen hun flyttet hjem til i fjor. Nå er hun usikker på om hun vil bli værende. Foto: Steinar Figved

Hun ville hjem for å bo nær urørt natur. Nå kan Ingrid (27) få 20 vindturbiner i nabolaget.

Splittelse av naboskap

***Når en bygd splittes og samholdet ryker
reduseres sannsynligheten for at
unge og driftige innbyggere
kommer tilbake til bygda - eller blir der.
Kommunens omdømme på spill !***

Eiendomsverdi

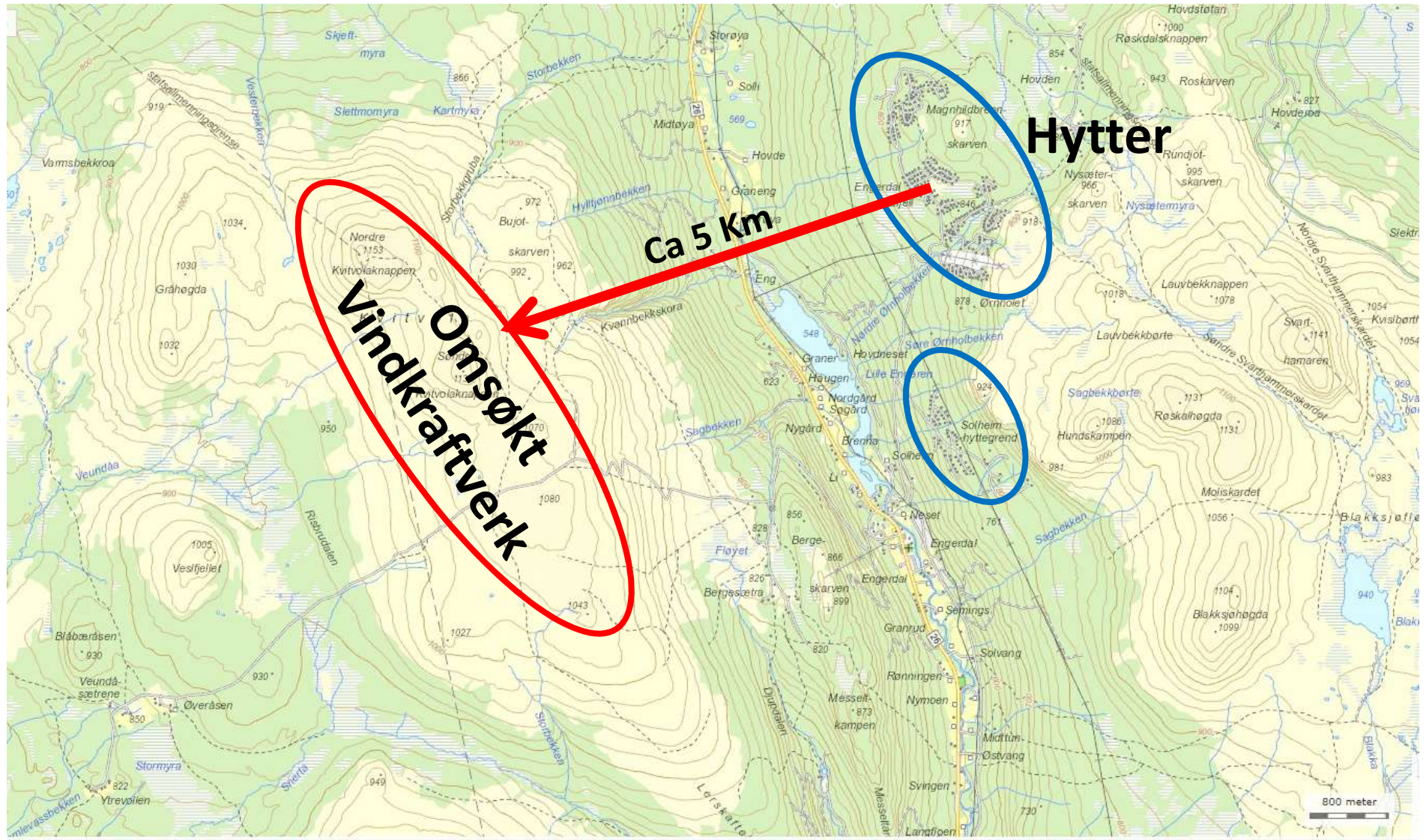
Vindkraftverk er ikke bra for eiendomsverdien

Egersund Vindkraftverk

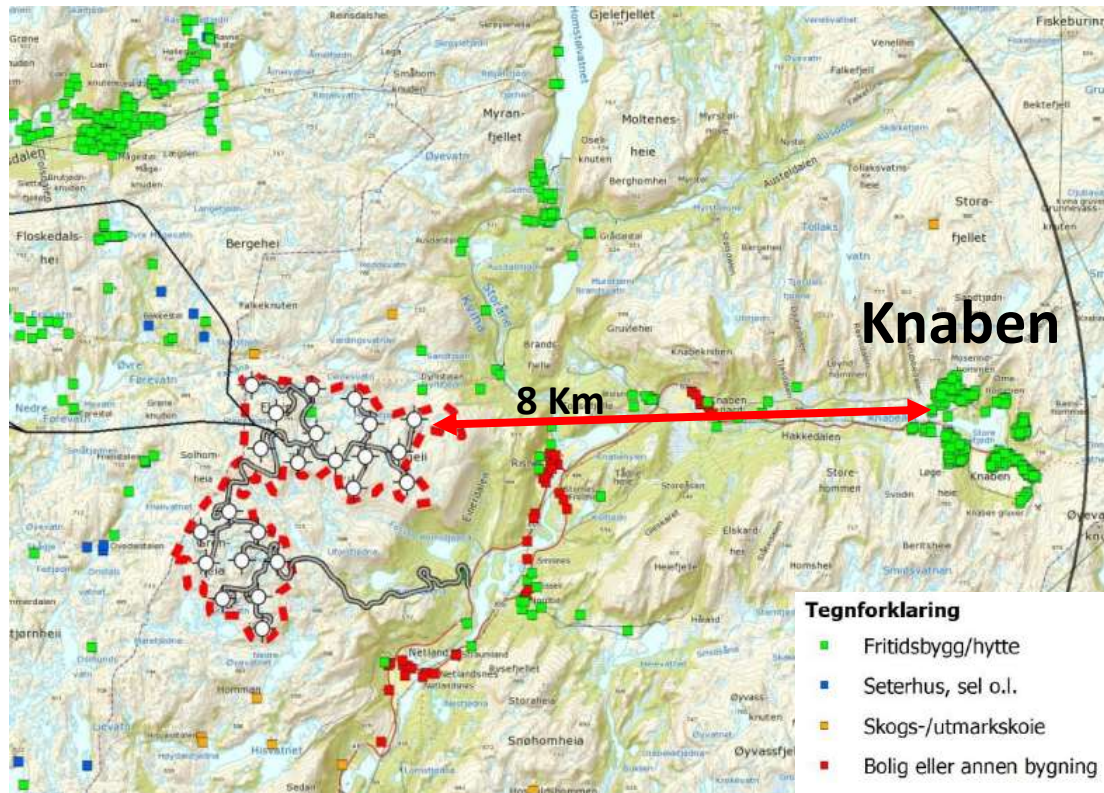
- En familie fikk utført verditakst på eiendommen 500 m borte
- Takst : 45 % reduksjon i verdi fra nærheten til vindkraftverket

Solheim Hytter -stopp ! Kvitvola vindkraftverk i Engerdal

Avstand hytter til vindkraftverk: ca 5 Km

Knaben: Stopp i hyttebygging og verditap på hytter

Nybakt hytteeier på Knaben forteller

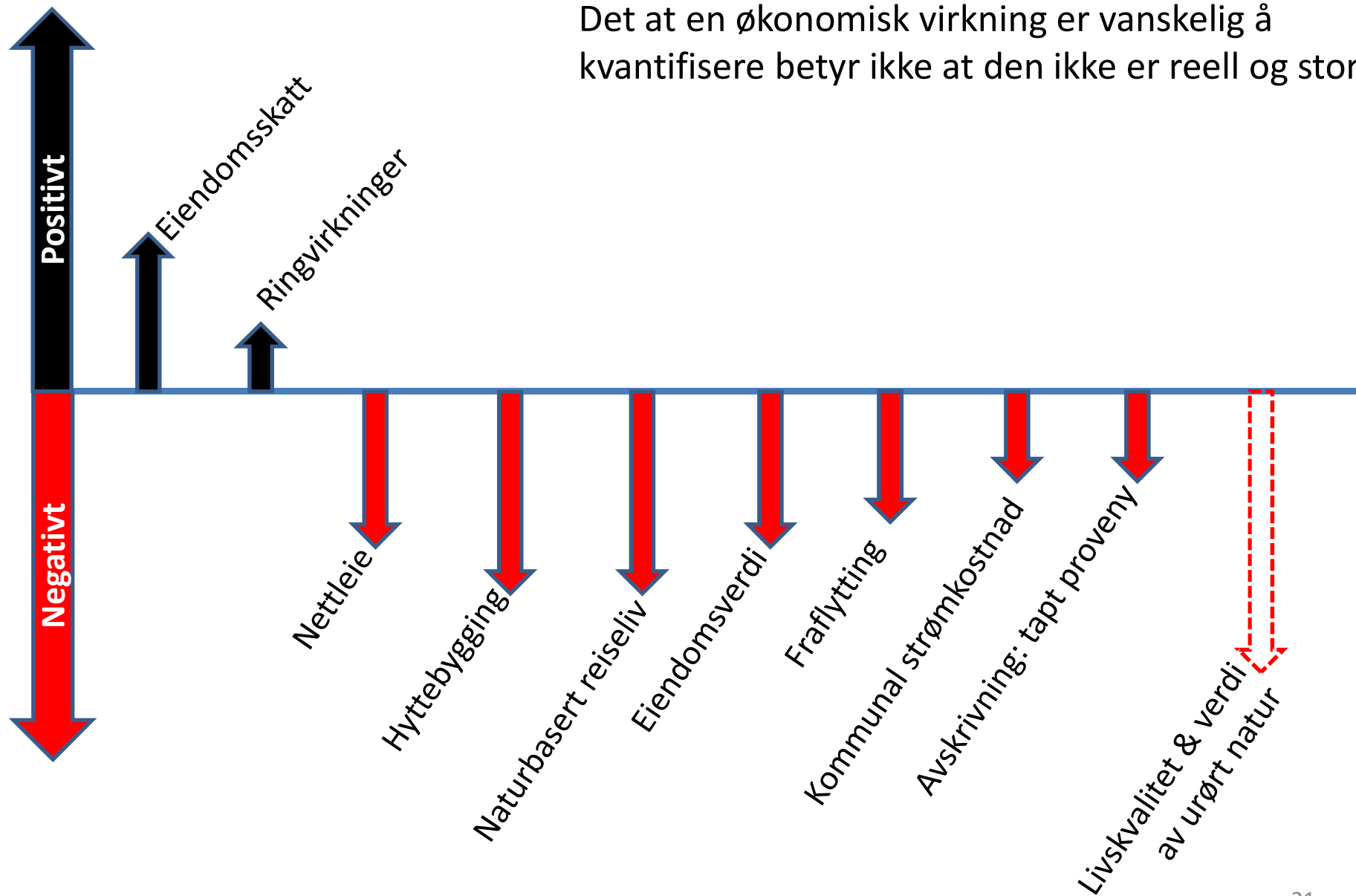
- Salgstakst 550.000 under selvkost på hytta
 - Verdiforringelse på 13 %
 - Renta opp på lånet
- Hyttebyggingen er sterkt redusert
 - Arbeidsfolkene får færre oppdrag - mye småjobber
- Landhandleren - mister kunder

Vindkraftverket Buheii kommer midt i synslinja til hyttefeltene

Andre økonomiske virkninger

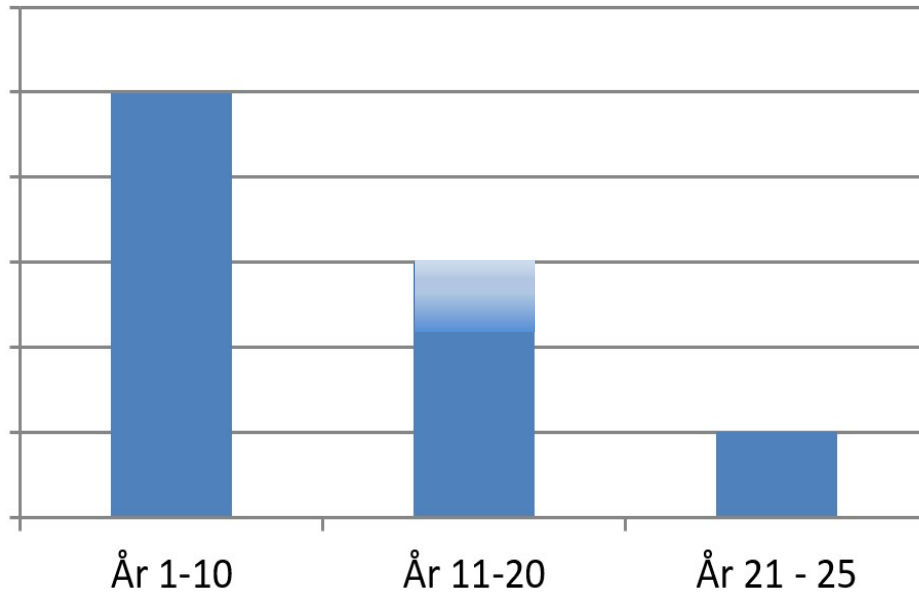
Økonomiske virkninger fra vindkraft

Det at en økonomisk virkning er vanskelig å kvantifisere betyr ikke at den ikke er reell og stor

Eiendomsskatten avtar over tid

Typisk utvikling av eiendomsskatt

- **2 - 7 promille i eiendomsskatt**
 - Av industriell takst for kraftverket
 - Beregnes av 70 % +/- av totale investeringskostnader
- **Verdien reforhandles hvert 10 år**
 - Reduseres pga. kortere gjenværende levetid
 - Basert på lønnsomhet og mulig salgsverdi
 - Blir kraftpris og lønnsomhet lav kan det bli ekstra lav eiendomsskatt

Eksempler på økt nettleie pga. vindkraft

	Tot kostnad tilknytning	Kostnad for utbygger	Nettleie til forbrukerne
	MNOK	MNOK	MNOK
Fosen	5500	0	5500
Guleslettene	170	30	140
Bjerkreimsklynga	520	70	450

Tall for Fosen og Bjerkreimsklynga er hentet fra Statnetts nettplan

Tall for Guleslettene fra SFE

**Forbrukerne skal betale mesteparten av transportkostnaden for vindkraften over nettleien
Det skal også kommunene!**

Skatter og avskrivning

- **VANNKRAFT**

- Grunnrenteskatt 37 %
 - Naturressursskatt
 - Konesjonskraft
 - Konesjonsavgift
 - Eiendomsskatt
 - Selskapsskatt
 - Avskrivninger 40-67 år
-
- NB ! Ny skatteutredning
v/Sanderudutvalget 1.okt. 2019

- **VINDKRAFT**

- Grunneierbetaling (skjulte avtaler)
 - Eiendomsskatt
 - Selskapsskatt (hvis overskudd)
 - Avskrivninger liniært 5 år
-
- + mottar **elsertifikater** - subsidier

De «grønne» Elsertifikatene.

Professor Torstein Bye: «Miljødeleggende pengesløseri !»

- Tildeles vindkraftutbyggere frem til 31/12 – 2021
- Forbrukerne (du og jeg) fortsetter å betale frem til 2035 –sum = 10-15.000 kr pr husstand. Påslag på strømmregningen (ikke synliggjort) + økt nettleie.
- Sum: 30-40 milliarder NOK - avhengig av sertifikatpris (NVE)

***Hvor stor makt vil de
utenlandske eierne av
vindkraftverkene få
i kommunene?***

Konsesjoner **gitt** av NVE og konsesjoner **avslått** - på Haugalandet

- Ryvarden VK – melding trukket; natur – friluftsliv og Ryvarden kulturfyrt
- Sveio VK (Buavåg) – melding trukket 2.2.2016
- Karmøy VK – Sør-Karmøy stilt i bero, Karmøy kommune negativ
- Arafjellet, Fosen i Karmøy – avslått pga for lite og ulønnsomt anlegg
- Bukkanibba, Vindafjord – avslått etter anke til OED pga friluftsliv og landskap
- Døldarheia, Vindafjord – avslått pga friluftsliv og landskap
- **Storøy VK, Karmøy kommune positiv – 2 turbiner à 3.2 MW i drift høsten 2018.**

Anlegg som har fått konsesjon men ikke startet, :

- **Dalbygda VK.**
- **Gismarvik VK (i Haugaland Næringspark).**
- **Tysvær VK**
- ***ALLE SKAL SELGES TIL UTENLANDSKE INVESTORS !***

Alle vindkraftverkene selges i dag til utlandet

Vindkraftverk	Utenl. Selskap	Land	% andel
Fosen: 6 kraftverk	Credit Suisse	Sveits	40
Egersund	Luxcara	Tyskland	100
Bjerkreim	Luxcara / Facebook	Tyskland	100
Tellenes	Black Rock / Google	USA	100
Raskiftet	Stadtwerke Munchen	Tyskland	60
Svåheia	Skovgaard Invest	Danmark	80
Ånstadblåheia	Fortum	Finnland	100
Sørfjord (TBD)	Fortum	Finnland	100
Marker (TBD)	Scanenergy / BKW	Sverige	100
Kvaløya/Nordlicht	Ärtzeversorgung Wf-Lippe / Siemens	Tyskland	100
Okla og Hennøy	Falck Renew.	Italia	80
Tonstad	Engie	Frankrike	100
Storøy	Aventron	Sveits	100
Øyfjellet	Eolus Vind	Sverige	100
Midtfjellet 1/2 & 3	Aquila	Tyskland	65 / 100

Prosent utenlandsk andel i norske vindkonsesjoner med investeringsbeslutning 2016 – 2018.

Lokalt Tysvær:

Tysvær Vindpark AS → Green Investment Group (Macquarie)

Gismarvik VK → ???

Dalbygda VK → Solvind -> ???

***Nasjonale Ramme for
Vindkraft***

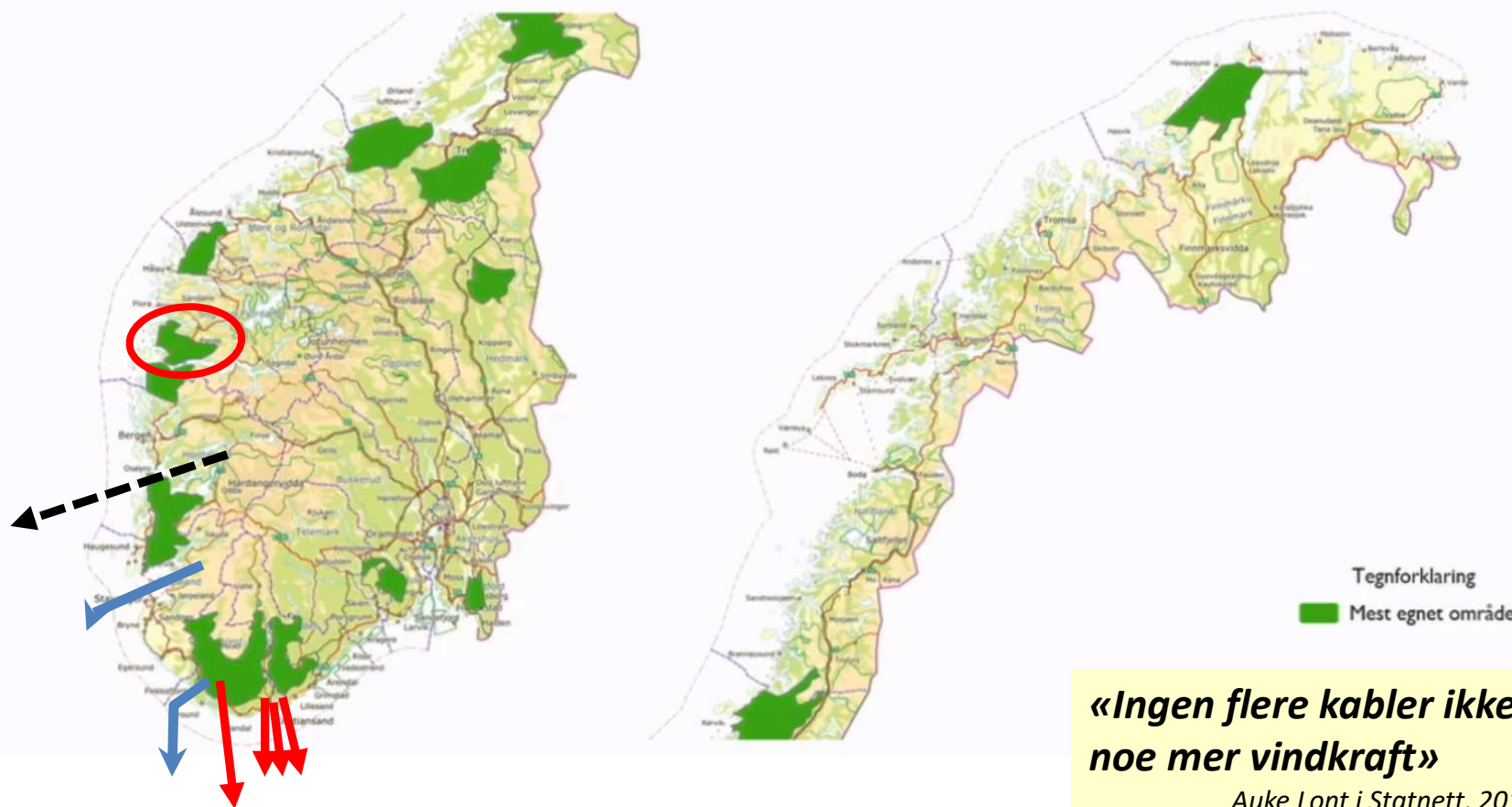
i

Nord Rogaland

Nasjonal Ramme for vindkraft

13 områder utpekt som mest egnet for vindkraftutbygging

**«Ingen flere kabler ikke
noe mer vindkraft»**
Auke Lont i Statnett, 2015

- Utenlandskablene: styrende faktor i vindkraftutbyggingen
- Vindkraften skal inn i kablene og rett til Europa!

HAUGALANDETS NETTFORSTERKNING

- **22.8.2019** Melding fra Statnett/Haugaland Kraft: Planene om ny kraftledning til Haugalandet. Melding fra aug. 2017 gjenopptas
- Ny 420 kV ledning Blåfalli/Sauda – Håvik/Gismarvik (Statnett)
- Ny 132 kV ledning Klovning – Gismarvik (Haugaland Kraft)
- Dagens forbruk: **ca 800 MW**
- Behov for kapasitetsøkning: **400 – 1.300 MW innen 2026**
- Investering (2017): 1.000 – 1.900 MNOK

HAUGALANDET NETTFORSTERKNING

- Dagens forbruk - ca. **800 MW**
 - Økt industriforbruk – planer:
 - Hydro pilot 125 MW (bygd)
 - Hydro fullskala 400 MW (?)
 - Johan Sverdrup – fra Kårstø 120 MW (2019)
 - Utsirahøyden – fra Kårstø 200 MW (2022)
 - Haugaland Næringspark < 300 MW
- SUM opp i mot **1.100 MW (-> 10 TWh)**
- SUM 3 VK `er i Tysvær = **104 MW (-> 0.35 TWh)** i Tysværs urørte natur !

Konklusjon: vi har ikke behov for vindkraft og STORE vindturbiner i vår region – eller i Norge for øvrig !

VINDKRAFT I MOTVIND !

Høringsinnspill aug/sept. 2019

Regionen motsetter seg:

- NYE VINDKRAFTANLEGG på Haugalandet og i Sunnhordland
- Omkamp om avslutte konsesjoner i Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Etne, Sveio

Regionen krever:

- At gitte konsesjoner (Tysvær VK, Dalbygda VK og Gismarvik VK – alle i Tysvær kommune) tilbakekalles og annulleres ; jfr. **Anleggskonsesjonens vilkår nr. 7.** *(Tilbakekall av konsesjon -Konsesjonen kan trekkes tilbake dersom konsesjonæren tas under konkursbehandling, innleder gjeldsforhandling, eller på annen måte blir ute av stand til å oppfylle sine plikter etter konsesjonen.*
- At det satses på Havvindprosjekter (bruk norsk offshore-kompetanse) og på energi-sparing, effektivisering og oppgradering av eksisterende vannkraftanlegg
- At vann og vind likestilles mer mht beskatning og avskrivninger

Takk for oppmerksomheten!

Jeg vil være i fred!

Orreleik i Agderheiene - Foto: Jonas Hovden